UIT 'T MOEDERLAND

DE ONTWIKKELING VAN ARUBA.

Waar blijft de regeering?

Het eiland Aruba ten N.W. van Curaçao gelegen niet ver van de Venezolaansche kust, scheen nadat er gedurende den oorlog de goudwinning en het phosphaatbedrijf als niet meer winstgevend waren gestaakt, gedoemd tot een zeer pover bestaan.

De fabelachtige petroleumrijkdom van Venezuela en de omstandigheid, dat de olie daar aan en in de baai van Maracaibo gewonnen, er moeilijk kan worden geraffineerd, die oorzaak werden van de Amerikaansch snelle ontwikkeling van Curaçao, hebben Aruba, dat nog dichter bij de golf van Maracaibo ligt, nooit gedroomde welvaarts mogelijkheden gegeven.

Twee groote raffinaderijen van de Lago Oil Company en van de Mexican Eagle, de een reeds in bedrijf de andere druk in de weer met den bouw van een tankpark enz zullen de productie van geraffineerde en „kunstmatig ruwe" olie van Aruba weldra tot enkele tienduizenden tonnen per dag doen groeien.

Men zou zich daarover als Nederlander alleen onvoorwaardelijk kunnen verheugen, als men het vertrouwen mocht koesteren, dat men in Willemstad en vooral in Den Haag begrijpt, wat deze gang van zaken van ons eischt, schrijft het Hbl.

Aruba heeft geen behoorlijke aanlegplaatsen voor de stoomvaart, Aruba heeft geen politie van eenige beteekenis. Zoolang de raffinaderij nog niet in werking was heeft men zich vergenoegd met de overlading der uit Maracaibo aangevoerde ruwe olie in depotschepen, om ze daaruit over te pompen in groote tankbooten, die de „baar" voor de baai van Maracaibo niet over kunnen varen. Nu is er een kleine pier van de Mexican Eagle en de Lago Oil, die hier een zeer groote raffinaderij in aanbouw heeft maakte aan de St. Nicolaasbaai een haveninstallatie, die voorloopig nog ver van ideaal, bestemd is accomodatie te geven voor den aanvoer en verscheping van een paar millioen ton olie per jaar.

De aanvoer van het materiaal voor het tankpark en van de raffinaderij, mitsgaders voor den woningen der employés en van de werklieden gaat onder deze omstandigheden met groote moeite gepaard. De booten, die het verkeer van Curaçao met Maracaibo bedienen en Aruba aanloopen, kunnen thans door de welwillendheid van de directie der Mexican Eagle hun goederen voor de bevolking lossen op de pier dezer maatschappij, maar dat brengt eigenaardige moeilijkheden met zich mede, daar de ingevoerde goederen, die de douane nog moeten passeeren, over den openbaren weg moeten worden vervoerd, voordat ze ingeklaard zijn.

Men vernam dat de gouverneur van Curaçao in den aanvang van dit jaar twee ton aanvroeg bij suppletoire begrooting voor den bouw van een pier tusschen Paardenbaai en de pier van de Mexican Eagle. Men hoorde echter nog niets van ernstige toebereidselen voor den aanleg van dezen pier. Voor betonning en verlichting van het vaarwater is nog zoo goed als niets gedaan en wat wel het ergste is, men bespeurt nog volstrekt niet, dat onze regeering rekening houdt met de eischen, die de vestiging van groote internationale bedrijven op dit eiland haar stelt.

Wanneer hier moeilijkheden ontstaan—en het gevaar daarvoor is allerminst denkbeeldig, dat heeft het geval der onlangs op Aruba aangekomen Venezolaansche revolutionairen reeds bewezen—dan staat ons gouvernement voor moeilijkheden, die het niet kan oplossen bij het ontbreken van een op de omstandigheden berekende veiligheidswacht. Had men een oorlogschip ter beschikking, zoodat een landingsdivisie nu eens op Curaçao dan, als de nood drong op Aruba, ter beschikking kon zijn, dan zou de zaak er anders uitzien. Nu zit men naar alle waarschijnlijkheid met de handen in het haar, wanneer zich hier eens ernstige verstoringen der orde mochten voordoen.

Het ergste is, dat de belangen, die hier door de zorgeloosheid onzer regeering aan groote risico's worden blootgesteld, internationale belangen zijn: Amerikaansche, Engelsche, Mexicaansche. Mocht te eeniger tijd — wat de hemel verhoede — de groote Amerikaansche petroleumonderneming, die zich in goed vertrouwen op het verantwoordelijkheidsbesef der Nederlandsche regeering op Aruba gevestigd heeft, groote schade lijden, dan wordt daardoor het gevaar van buitenlandsche complicaties in hooge mate vergroot.

Men vergete niet, dat velen in de groote Amerikaansche republiek, het zedelijk recht van Europeesche regeeringen koloniën te besturen zoo dicht bij het zeer kwetsbare Panamakanaal toch reeds betwisten.

Slecht beleid en gebrek aan vooruitzien onzerzijds dat aan den dag zou treden bij gebeurtenissen, die groote Amerikaansche belangen zouden schaden, kunnen ernstige gevolgen na zich sleepen.

Toch bespeurt men weinig van den wil en het voornemen de risico's die uit de ontwikkeling kunnen voortvloeien tot een minimum te beperken. Uit niets blijkt, dat Den Haag beseft, welke mogelijkheden zich hier openen voor een eiland onder Nederlandsch bestuur, en welke verantwoordelijkheid dat voor de moederlandsche regeering met zich brengt.

Straks zal de opvolger van den dezer dagen gerepatrieerden gouverneur van Curaçao moeten worden benoemd.

Moge de regeering daarvoor een man vinden, die opgewassen is tegen en zich bewust is van den geweldigen omvang van de taak, waarvoor de nieuwe gouverneur onder de vigeerende omstandigheden zich zal geplaatst zien, een man, die aan begrip voor de nationale en internationale verantwoordelijkheid die hij op zich neemt, paart het vermogen en den wil door te tasten.

Het ongelooflijk snelle tempo der ontwikkeling van Curaçao maakt het voor een gouvernement, dat met raden en begrootingen rekening moet houden, reeds onmogelijk mee te komen in de vaart, die wereldondernemingen, welker directies zelfstandig beslissen, aangeven. Nu komt Aruba er nog bij. Het gaat ons hier voor den wind, maar helaas blijkt vooralsnog uit niets dat onze regeering beseft wat dat eischt.

De Curaçaosche begrooting voor 1929 werd ginds door den Kolonialen Raad ongewijzigd vastgesteld en dus door de kroon goedgekeurd. Van een begrootingsdebat, dat gelegenheid zou kunnen bieden deze quaesties onder het oog te zien, zal dus niets komen. Maar dat behoeft het parlement niet te beletten eens te vragen naar den staat van zaken hier. Het geldt hier een vraagstuk van beleid van zeer groote beteekenis.

En het heeft er alles van, dat de regeering ernstig in verzuim is.